

ČETVRTI POLJOPRIVREDNI FORUM

HRANA ZA EVROPU

KAKO REALIZOVATI STRATEGIJU POLJOPRIVREDE
I RURALNOG RAZVOJA SRBIJE 2014-2024?

Subotica, 22-23. oktobar 2014.

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ
ECONOMICS INSTITUTE
1947

Друштво аграрних економиста Србије
Serbian Association of Agricultural Economists

PANEL 1: KAKO REALIZOVATI STRATEGIJU POLJOPRIVREDE I RURALNOG RAZVOJA SRBIJE ?

Tema izlaganja: Ciklus kreiranja i sprovođenja politika poljoprivrede i ruralnog razvoja

**Aleksandar Bogunović,
Šef Odseka za programiranje i promociju ruralnog razvoja**

HRANA ZA EVROPU

KAKO REALIZOVATI STRATEGIJU POLJOPRIVREDE
I RURALNOG RAZVOJA SRBIJE 2014-2024?

Subotica, 22-23. oktobar 2014.

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ
ECONOMICS INSTITUTE
1947

Друштво аграрних економиста Србија
Serbian Association of Agricultural Economists

Sadržaj

1. Ciklus kreiranja javnih politika- pravni, strateški i politički okviri agrarne politike Srbije
2. Faze i aktivnosti u procesu izrade strategije i učesnici u konsultativnom procesu
3. Nacionalni programi za definisanje mera podrške
4. IPARD Program
5. Nacionalni program za usvajanje pravnih tekovina EU

ČETVRTI POLJOPRIVREDNI FORUM

HRANA ZA EVROPU

KAKO REALIZOVATI STRATEGIJU POLJOPRIVREDE
I RURALNOG RAZVOJA SRBIJE 2014-2024?

Subotica, 22-23. oktobar 2014.

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ
ECONOMICS INSTITUTE

1947

Друштво аграрних економиста Србије
Serbian Association of Agricultural Economists

PRAVNI, STRATEŠKI I POLITIČKI OKVIRI AGRARNE POLITIKE SRBIJE

Ekonomski institut, Ulica kralja Milana 16, 11000 Beograd, Srbija, E mail: poljoprivredniforum@ecinst.org.rs
Društvo agrarnih ekonomista Srbije, www.daes.org.rs, E mail: milsevar@eunet.rs

1

• **Zakon o poljoprivredi i ruralnom razvoju**

- Član 3.- Poljoprivredna politika i politika ruralnog razvoja Republike Srbije sprovode se realizacijom Strategije poljoprivrede i ruralnog razvoja Republike Srbije, Nacionalnog programa za poljoprivredu i Nacionalnog programa za ruralni razvoj.
- Član 4. Strategija se donosi za period od min. 10 godina. Usvaja Vlada na predlog Ministarstva.

2

• **Strategija poljoprivrede i ruralnog razvoja Republike Srbije 2014-2024- SI. GI. RS broj 85/14 od 12. 08. 2014.**

- Definiše: *ciljeve, prioritete i okvire političkih i institucionalnih reformi* u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja i *okvir budžetske podrške*

3

• **Nacionalni program za poljoprivredu 2015-2020**

- Definiše sve moguće mere podrške poljoprivredi (nacionalni budžet)

4

• **Nacionalni program za ruralni razvoj 2015-2020**

- Definiše sve moguće mere podrške ruralnom razvoju (nacionalni budžet)

5

• **Godišnje uredbe o raspodeli podsticajnih sredstava u poljoprivredi i RR**

- Definiše godišnje mere podrške poljoprivredi i ruralnom razvoju (nacionalni budžet)

6

• **IPARD Program 2014-2020**

- Definiše mere podrške poljoprivredi (Instrument pred pristupne pomoći EU za ruralni razvoj)

7

• **NPAA- Nacionalni program za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije**

- Definiše razvojne i strateške ciljeve, odgovarajuće politike, reforme i mere potrebne za realizaciju ovih ciljeva, utvrđuje detaljni plan usklađivanja zakonodavstva i definiše ljudske i budžetske resurse, kao i ostale fondove potrebne za sprovođenje planiranih zadataka.

Zašto nova strategija?

Unutrašnji izazovi

- *Održivo upravljanje resursima*
- *Rast konkurentnosti*
- *Transfer znanja i tehničko- tehnološki napredak*
- *Tržišni lanac i logistička podrška sektoru*
- *Razvoj ruralnih područja i jačanje socijalne strukture*

Spoljašnji izazovi

- *Klimatske promene*
- *Ekonomska globalizacija*
- *Članstvo u STO*
- *Priključivanje EU*

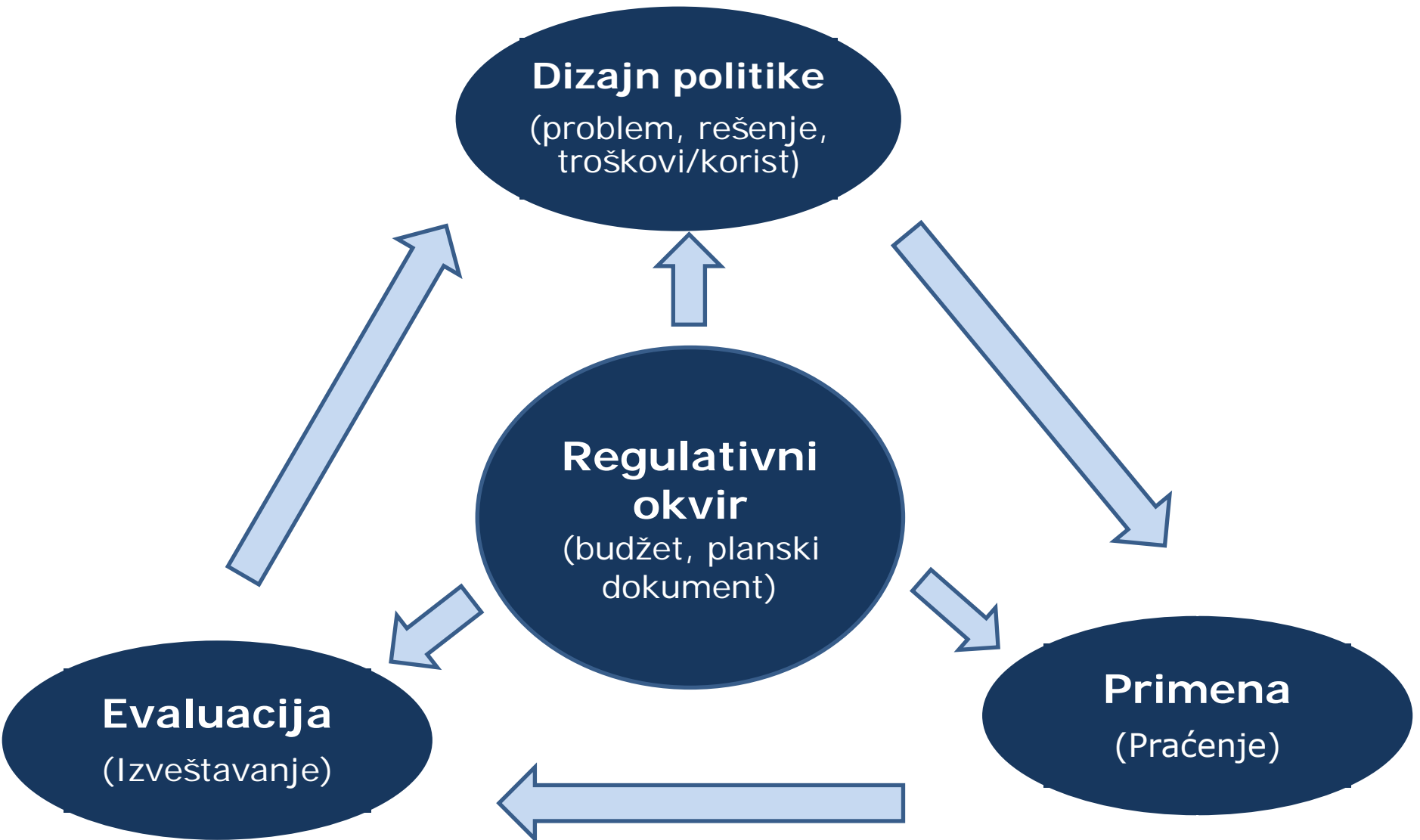
Osnovni principi na kojima se zasniva:

- **Održiva poljoprivreda** (ekonomska efikasnost sektora bazirana na tehničko tehnološkom napretku i inovativnim rešenjima; ekološki i socijalni aspekt)
- **Policentrični razvoj**, baziran na uvažavanju različitosti sistema proizvodnje i tipova gazdinstva heterogenih ruralnih područja Srbije
- **Modernizacija institucija** - sprovođenje ciljeva Strategije usko je povezano sa neophodnošću modernizacije institucija i njihovog osposobljavanja za efikasno upravljanje javnim politikama.
- **Stabilnost i konzistentnost poljoprivrednog budžeta**

Ciklus javnih politika

-savremeni principi upravljanja javnim politikama

HRANA ZA EVROPU

KAKO REALIZOVATI STRATEGIJU POLJOPRIVREDE
I RURALNOG RAZVOJA SRBIJE 2014-2024?

Subotica, 22-23. oktobar 2014.

Strateški ciljevi:

1. *Rast proizvodnje i stabilnost dohotka proizvođača;*
2. *Rast konkurentnosti uz prilagođavanje zahtevima domaćeg i inostranog tržišta i tehničko-tehnološko unapređenje sektora;*
3. *Održivo upravljanje resursima i zaštita životne sredine;*
4. *Unapređenje kvaliteta života u ruralnim područjima i smanjenje siromaštva;*
5. *Efikasno upravljanje javnim politikama i unapređenje institucionalnog okvira razvoja poljoprivrede i ruralnih sredina.*

Prioriteti- načini ostvarivanja ciljeva

1. Stabilizacija dohotka u poljoprivredi
2. Finansiranje poljoprivrede i ruralnog razvoja i upravljanje rizicima
3. Efikasno upravljanje zemljištem i povećanje dostupnosti zemljišnih resursa
4. Unapređenje stanja fizičkih resursa
5. Unapređenje sistema transfera znanja i razvoj ljudskih potencijala
6. Prilagođavanje i ublažavanje uticaja klimatskih promena
7. Tehnološki razvoj i modernizacija poljoprivredne proizvodnje i prerade
8. Razvoj tržišnih lanaca i logističke podrške sektoru
9. Zaštita i unapređenje životne sredine i očuvanje prirodnih resursa
10. Očuvanje poljoprivrede, prirodnih i ljudskih resursa u područjima sa ograničenim uslovima privređivanja u poljoprivredi (POURP)
11. Diverzifikacija ruralne ekonomije i očuvanje kulturne i prirodne baštine
12. Unapređenje socijalne strukture i jačanje socijalnog kapitala
13. Modernizacija i prilagođavanje institucija i zakonodavstva
14. Unapređenje kvaliteta i bezbednosti proizvoda

HRANA ZA EVROPU

KAKO REALIZOVATI STRATEGIJU POLJOPRIVREDE
I RURALNOG RAZVOJA SRBIJE 2014-2024?

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ
ECONOMICS INSTITUTE

1947

Друштво аграрних економиста Србије
Serbian Association of Agricultural Economists

Subotica, 22-23. oktobar 2014.

2

• **Strategija poljoprivrede i ruralnog razvoja Republike Srbije 2014-2024- Sl. Gl. RS broj 85/14 od 12. 08. 2014.**

• Definiše: *ciljeve, prioritete i okvire političkih i institucionalnih reformi* u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja i *okvir budžetske podrške*

FAZE I AKTIVNOSTI U PROCESU IZRADE STRATEGIJE I UČESNICI U KONSULTATIVNOM PROCESU

**Odluka o početku procesa
(Rešenje za formiranje stručnog tima za izradu Strategije)**

Formiranje sektorskih radnih grupa:

Sadržaj izveštaja SRG:

- * Analiza resursa
- * Aktuelno stanje u relevantnim segmentima
- * Institucionalni i zakonodavni okvir
- * Politika podrške
- * SWOT analiza podsektora
- * Specifični izazovi podsektora

Sektorske radne grupe:

1. Ratarstvo i povrtarstvo
2. Voćarstvo i vinogradarstvo
3. Stočarstvo
4. Agroindustrija
5. Tehnološki razvoj i transfer znanja
6. Životna sredina
7. Ruralni razvoj
8. Mala gazdinstva i siromaštvo

Generalni SWOT

Formulisanje vizije

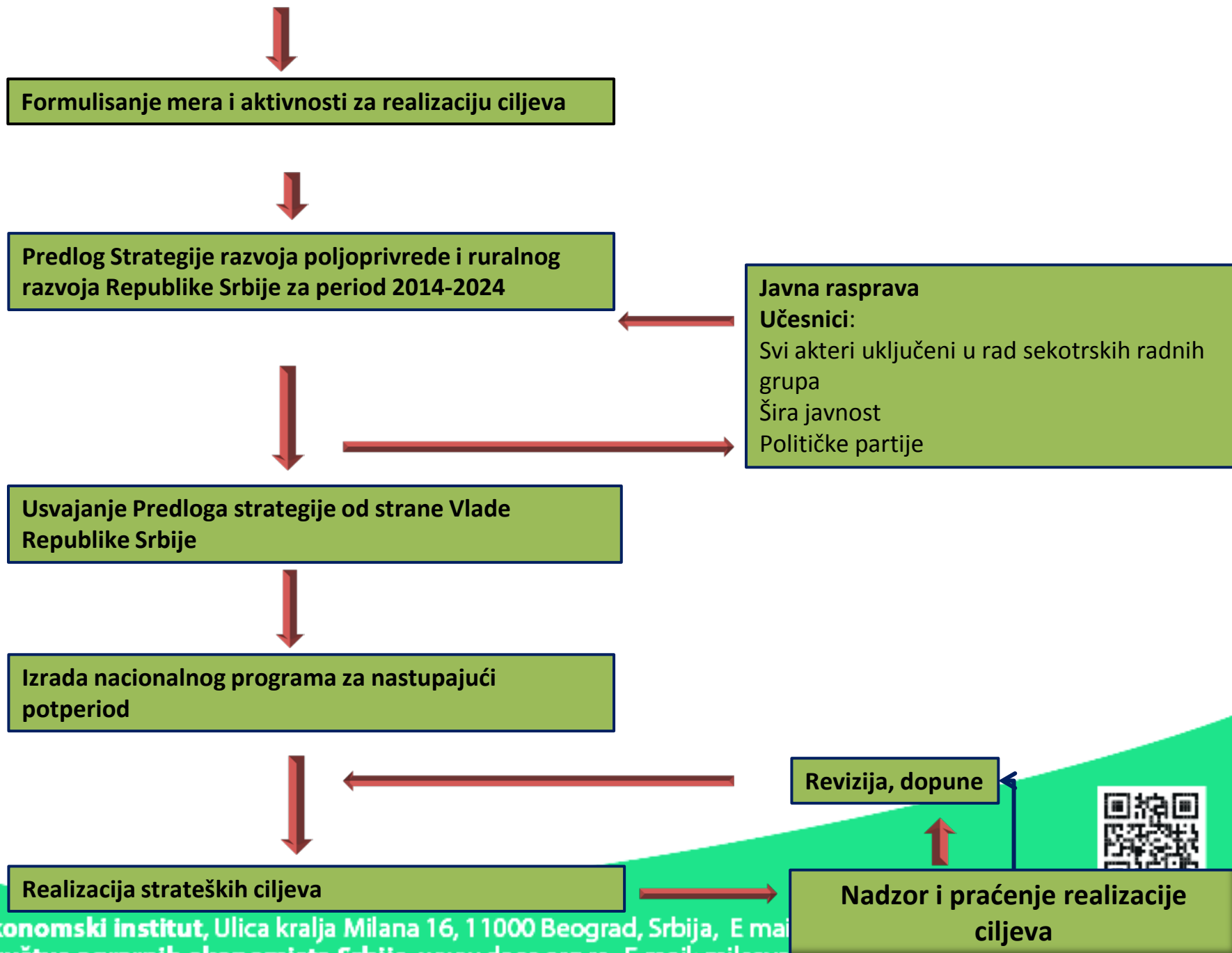
Definisanje strateških i operativnih ciljeva

Formulisanje budžetskih okvira

Predstavници institucija uključeni u SRG:

- * Naučno i istraživačka zajednica,
- * Asocijacije proizvođača i prerađivača
- * Civilni sektor,
- * Institucije iz oblasti poljoprivrede i RR

3

• Nacionalni program za poljoprivredu 2015-2020

4

• Nacionalni program za ruralni razvoj 2015-2020

5

• Godišnje uredbe o raspodeli podsticajnih sredstava u poljoprivredi i RR

- **Zakon o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju (Sl. Gl. Broj 10/2013)**
 - Definiše vrste podsticaja, način korišćenja podsticaja, Registar podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju, kao i uslove za ostvarivanje prava na podsticaje u poljoprivredi i ruralnom razvoju
- **Nacionalni programi**
 - Definišu sve moguće vrste podsticaja, uslove, kriterijume i načini sprovođenja u skladu sa EU zahtevima i komplementarni su programima lokalnih samouprava i IPARD programom.
 - Investicije na gazdinstvu, prerada i marketing, dostizanje standarda, očuvanje životne sredine i upravljanje resursima, diverzifikacija ekonomskih aktivnosti.
- **Godišnje uredbe-** donose se svake godine i sprovode konkursima u skladu sa *Uredbom o raspodeli budžeta*

HRANA ZA EVROPU

KAKO REALIZOVATI STRATEGIJU POLJOPRIVREDE
I RURALNOG RAZVOJA SRBIJE 2014-2024?

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ
ECONOMICS INSTITUTE
1947

Друштво аграрних економиста Србије
Serbian Association of Agricultural Economists

Subotica, 22-23. oktobar 2014.

6

• IPARD Program 2014-2020

- *Instrument for Pre-accession Assistance to Rural Development-IPARD*
- Definiše mere podrške ruralnom razvoju po EU pravilima, korisnike, uslove za korišćenje mera podrške, kriterijume, indikatore, ciljeve i način sprovođenja i kontrole.
- Budžet- 175 milion EUR iz fondova EU za period do 2014-2020 (Ukupno 230 mil. EUR sa nacionalnim ko- finansiranjem)
- Komplementaran Nacionalnim programima i programima lokalnih samouprava i pokrajinskim programom za podršku poljoprivredi i ruralnom razvoju- *ne sme biti dvostrukog finansiranja sa javnim fondovima*
- *Mere- investicije na gazdinstvima, prerada, diverzifikacija (turizam), organska poljoprivreda i LEADER.*

HRANA ZA EVROPU

KAKO REALIZOVATI STRATEGIJU POLJOPRIVREDE
I RURALNOG RAZVOJA SRBIJE 2014-2024?

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ
ECONOMICS INSTITUTE
1947

Друштво аграрних економиста Србија
Serbian Association of Agricultural Economists

Subotica, 22-23. oktobar 2014.

7

• NPAA- Nacionalni program za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije

- Potpisivanjem SSP 2008, Republika Srbija se obavezala na postepeno usklađivanje domaćeg zakonodavstva sa pravnim tekovinama EU, kao i na njegovu doslednu primenu.
- *National Programme for the Adoption of the Acquis – NPAA*) sa periodom primene do 31. decembra 2018.
http://www.seio.gov.rs/upload/documents/nacionalna_dokumenta/npi_usvajanje_p_ravnih%20tekovina.pdf
- On definiše razvojne i strateške ciljeve, odgovarajuće politike, reforme i mere potrebne za realizaciju ovih ciljeva, utvrđuje detaljni plan usklađivanja zakonodavstva i definiše ljudske i budžetske resurse, kao i ostale fondove potrebne za sprovođenje planiranih zadataka.

ČETVRTI POLJOPRIVREDNI FORUM

HRANA ZA EVROPU

KAKO REALIZOVATI STRATEGIJU POLJOPRIVREDE
I RURALNOG RAZVOJA SRBIJE 2014-2024?

Subotica, 22-23. oktobar 2014.

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ
ECONOMICS INSTITUTE

1947

Друштво аграрних економиста Србије
Serbian Association of Agricultural Economists

HVALA NA PAŽNJI!

Ekonomski institut, Ulica kralja Milana 16, 11000 Beograd, Srbija, E mail: poljoprivredniforum@ecinst.org.rs
Društvo agrarnih ekonomista Srbije, www.daes.org.rs, E mail: milsevar@eunet.rs